

Umowa nr /2021

Zawarta w dniu _____ r. w Bodzentynie pomiędzy:

Świętokrzyskim Parkiem Narodowym z siedzibą w Bodzentynie;

ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn, NIP: 6572905857, REGON: 260571899,

reprezentowanym przez:

Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego z siedzibą w Bodzentynie - dr inż. Jana Reklewskiego

zwanym dalej „Zamawiającym”, a

(w przypadku osób prawnych i spółek handlowych nieposiadających osobowości prawnej)

_____ z siedzibą w _____

ul. _____

__ - _____

wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym

w _____ pod numerem _____

NIP _____, REGON _____

reprezentowaną przez:

_____

_____

zwaną dalej „Wykonawcą”,

lub

(w przypadku osób fizycznych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)

p. _____ zam. w _____

ul. _____

__ - _____

NIP _____, REGON _____ działająca/ym
osobiście

zwaną/ym dalej „Wykonawcą”,

w wyniku dokonania wyboru oferty Wykonawcy jako oferty najkorzystniejszej („Oferta”), złożonej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania „Przeprowadzenie prac chirurgii drzew, przy użyciu bezinwazyjnych metod wspinaczkowych, zagrażających osobom przebywającym na szlakach turystycznych, ścieżkach przyrodniczych, przy obiektach edukacyjnych, gruntach własności prywatnej w ekosystemach leśnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego” – OP.282.18.2021.ŁP, przeprowadzonym w trybie ogłoszenia o zapytaniu ofertowym („Postępowanie”), na podstawie art. 11 ust. 5 pkt. 6 ustawy PZP (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zmianami) i Obwieszczenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 01 stycznia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych lub konkursów (Monitor Polski z dnia 01 stycznia 2021 poz.11), została zawarta umowa („Umowa”) następującej treści:

§ 1**Przedmiot Umowy**

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania na terenie Obwodu Ochronnego Święty Krzyż, Dębno, Dąbrowa, Podgórze, Jastrzębi Dół, Święta Katarzyna, Klonów usługi polegające na wykonaniu zamówienia pn. „Przeprowadzenie prac chirurgii drzew, przy użyciu bezinwazyjnych metod wspinaczkowych, zagrażających osobom przebywającym na szlakach

turystycznych, ścieżkach przyrodniczych, przy obiektach edukacyjnych, gruntach własności prywatnej w ekosystemach leśnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego”.

2. Opis prac z określeniem lokalizacji usług wchodzących w zakres Przedmiotu Umowy został określony w Szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik nr 1 do Umowy, odpowiadającym swoją treścią załącznikowi nr 1 do ogłoszenia o zapytaniu ofertowym.
3. W załączniku nr 1 do Umowy odpowiadającym, swoją treścią załącznikowi nr 1 do ogłoszenia o zapytaniu ofertowym wskazano ilość prac wchodzących w zakres przedmiotu Umowy.
4. Przedmiot Umowy będzie wykonywany zgodnie z przepisami i uregulowaniami prawnymi obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, regulacjami obowiązującymi w Świętokrzyskim Parku Narodowym, jak też odpowiednimi normami a w szczególności:
  - 4.1. Zarządzeniem nr 62/2017 Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego z dnia 08 grudnia 2017 r. w sprawie odbioru drewna pochodzącego z legalnego i nielegalnego pozyskania oraz w sprawie postępowania z drewnem przeznaczonym do mineralizacji a posiadającym wartość użytkową;
  - 4.2. Instrukcją ochrony lasu (wprowadzoną w życie zarządzeniem Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 listopada 2011 r.);
  - 4.3. Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu (wprowadzoną w życie zarządzeniem Nr 54 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.);
  - 4.4. Instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej (wprowadzoną w życie zarządzeniem Nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 kwietnia 2012 r.);
  - 4.5. Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 ze zmianami);
  - 4.6. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2006 r. „W sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej” (Dz.U. z 2006 r.161 poz. 1141);
  - 4.7. Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej „W sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy” (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zmianami),
  - 4.8. Ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. „Kodeks cywilny” (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1740).

§ 2

Zlecenie prac

1. Wykonawca będzie wykonywał Przedmiot Umowy na podstawie pisemnych zleceń przekazanych Wykonawcy przez Przedstawicieli Zamawiającego („Zlecenie”). Zlecenie określać będzie zakres prac do wykonania, termin ich realizacji (termin zakończenia Umowy), lokalizację, a w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, również szczególne wymagania co do sposobu wykonania prac .
2. Wykonawca nie może odmówić przyjęcia Zlecenia, co nie uchybia uprawnieniom Wykonawcy określonym w ust. 7.
3. Zamawiający przekaze Zlecenie w formie pisemnej. Wykonawca potwierdzi przyjęcie Zlecenia poprzez jego podpisanie.
4. Zlecenie stanowi zarazem protokół przekazania powierzchni, na których wykonywane są prace będące przedmiotem Zlecenia. Od momentu przekazania powierzchni Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Zamawiającemu i osobom trzecim na przekazanej powierzchni.
5. Bez przekazania Zlecenia, zgodnie z ustępami poprzedzającymi, Wykonawca nie jest uprawniony, do wykonywania jakichkolwiek prac objętych Przedmiotem Umowy.
6. Dopuszcza się modyfikację Zlecenia po jego podpisaniu, jeżeli wystąpią szczególne okoliczności.

7. Wykonawca niezwłocznie po przyjęciu Zlecenia obowiązany jest informować pisemnie Zamawiającego o wszelkich znanych mu przeszkodach uniemożliwiających lub utrudniających wykonanie Zlecenia.
8. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania realizacji lub odwołania realizacji Zlecenia w przypadku zaistnienia niesprzyjających warunków przyrodniczych bądź atmosferycznych.
9. Jeżeli Wykonawca:
  - 9.1. pozostaje w zwłoce z przyjęciem Zlecenia o więcej niż 4 dni od dnia podpisania umowy.
bądź
  - 9.2. nie rozpoczyna prac lub opóźnia się z ich realizacją tak dalece, że nie jest prawdopodobne, że zdoła wykonać je w terminie określonym w Zleceniu,to wówczas Zamawiający, w każdym z tych przypadków, może zastępczo powierzyć wykonanie prac stanowiących przedmiot Zlecenia na koszt Wykonawcy osobie trzeciej bez konieczności uzyskiwania upoważnienia sądowego („Wykonanie Zastępcze”) na co Wykonawca się zgadza, a koszty poniesione przez Zamawiającego zostaną rozliczone zgodnie z § 11 ust. 13 i § 4 ust. 8 niniejszej umowy.

§ 3

Termin realizacji

1. Przedmiot Umowy będzie realizowany od dnia 18.10.2021 roku do dnia 12.11.2021 roku.
2. Wykonawca będzie wykonywał Przedmiot Umowy, po przekazaniu mu Zleceń przez Przedstawicieli Zamawiającego zgodnie z § 2 ust. 3 Umowy. Termin wykonania poszczególnych prac stanowiących przedmiot Zlecenia, każdorazowo będzie terminem zakończenia Umowy.

§ 4

Wysokość wynagrodzenia

1. Za wykonanie Przedmiotu Umowy, Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe-określone na podstawie Oferty na kwotę _____zł brutto (słownie:_____), w tym kwota netto w wysokości _____ zł (słownie:_____) plus podatek VAT w wysokości .....zł, (słownie:_____). Kwota wynagrodzenia brutto, o której mowa w zdaniu poprzednim stanowi wartość Przedmiotu Umowy („Wartość Przedmiotu Umowy”).
2. Wynagrodzenie za przedmiot umowy określony w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane z wykonaniem i odbiorem przedmiotu umowy opisanym w § 1 ust. 2 oraz wszystkie roboty w tym również nie ujęte w niniejszej Umowie, a konieczne do wykonania przedmiotu Umowy w całości i stanie kompletnym.
3. Wynagrodzenie określone niniejszą Umową jest stałe i niezmienne bez względu na rzeczywisty nakład pracy i inne nakłady, które okażą się niezbędne do wykonania Przedmiotu Umowy, włącznie z zapewnieniem właściwej jakości prac wynikających z charakteru wykonywanych prac.
4. Wykonawcy nie przysługuje prawo żądania za wykonanie Przedmiotu Umowy wynagrodzenia przekraczającego cenę wynikającą z niniejszej Umowy.
5. Strony przyjmują zasadę, że należny podatek VAT naliczony zostanie do ceny netto w fakturze zgodnie z obowiązującym prawem w dniu wystawienia faktury.
6. Ceny jednostkowe wskazane przez Wykonawcę w Ofercie nie podlegają zmianie w trakcie realizacji Umowy.
7. Zamawiający zapłaci Wykonawcy za prace wykonane zgodnie z określoną w umowie starannością potwierdzone w Protokołach Odbioru Robót bez wad, o których mowa w § 11 ust. 1.
8. Strony ustalają, iż Zamawiający może potrącić z wynagrodzenia wszelkie należności pieniężne należne od Wykonawcy na podstawie Umowy, w tym w szczególności kary umowne, odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania Przedmiotu Umowy, w tym odszkodowania za szkody przewyższające wysokość zastrzeżonych kar umownych, koszty ubezpieczenia Wykonawcy i koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 5

Oświadczenie Wykonawcy

Wykonawca oświadcza, że posiada zdolność techniczną i zawodową oraz znajduje się w sytuacji ekonomicznej lub finansowej pozwalającej na wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej i warunkami zamieszczonymi w ogłoszeniu o zapytaniu ofertowym.

§ 6

Obowiązki Zamawiającego

W ramach zawartej Umowy Zamawiający zobowiązany jest:

1. współpracować z Wykonawcą w celu sprawnego i rzetelnego wykonania Przedmiotu Umowy;
2. informować Wykonawcę o istotnych sprawach mogących mieć wpływ na realizację Przedmiotu Umowy;
3. przekazać Wykonawcy posiadane przez Zamawiającego informacje o znanych zagrożeniach mogących wystąpić na terenie, na którym Przedmiot Umowy będzie wykonywany;
4. dokonywać terminowo odbiorów prac zrealizowanych przez Wykonawcę;
5. dokonywać zapłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia, w terminach i na warunkach określonych w Umowie;
6. udzielić Wykonawcy – na jego wniosek - pełnomocnictwa do działania w imieniu i na rzecz Zamawiającego w zakresie niezbędnym do wykonania Przedmiotu Umowy (np. w związku z zajęciem pasa drogowego).

§ 7

Obowiązki Wykonawcy – postanowienia ogólne

1. Wykonawca wykonywać będzie Przedmiot Umowy z najwyższą starannością i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami i zasadami wynikającymi z obowiązujących przepisów i unormowań oraz postanowień Umowy, w tym zawartych w ogłoszeniu o zapytaniu ofertowym.
2. Wykonawca ponosi wszelkie ryzyko i odpowiedzialność za szkody związane z realizacją Umowy, a w szczególności za szkody materialne, uszkodzenie ciała lub śmierć.
3. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą względem Zamawiającego lub osób trzecich z tytułu szkód wyrządzonych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy. W szczególności Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane przez osoby, przy pomocy których wykonuje Przedmiot Umowy, wykorzystywane przez siebie środki chemiczne, urządzenia, maszyny itp.
4. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty Zamawiającemu odszkodowania w wysokości szkód wyrządzonych Zamawiającemu w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy, chyba że Zamawiający zażąda usunięcia przez Wykonawcę szkód wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań związanych z realizacją Umowy poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego.
5. W przypadku uszkodzenia nawierzchni szlaku turystycznego, ścieżki przyrodniczej podczas wykonywania prac, Wykonawca zobowiązany jest do jej naprawy i przywrócenia do stanu poprzedniego w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
6. Wykonawca obowiązany jest realizować Przedmiot Umowy w taki sposób, aby zabezpieczyć Zamawiającego przed roszczeniami osób trzecich o odszkodowania za szkody spowodowane przemieszczaniem sprzętu i środków transportu Wykonawcy użytych do realizacji Przedmiotu Umowy. W razie wyrządzenia takich szkód przez Wykonawcę lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, Wykonawca obowiązany jest doprowadzić do niezwłocznego ich pokrycia.
7. Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego informowania Zamawiającego o wypadkach przy pracy zaistniałych w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy.
8. Wykonawca zobowiązany jest zastosować się do zaleceń Przedstawiciela Zamawiającego w zakresie sposobu realizacji Przedmiotu Umowy, które są zgodne z przepisami dotyczącymi

prac objętych Umową obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej, regulacjami obowiązującymi w Świętokrzyskim Parku Narodowym, zapisami Zlecenia lub uznaną wiedzą leśną.

9. Zamawiający jest uprawniony wstrzymać realizację Przedmiotu Umowy jeżeli Wykonawca narusza postanowienia Umowy.
10. Wykonawca po wykonaniu prac w określonej lokalizacji, winien obowiązkowo przed jej opuszczeniem dokonać gruntownego jej uporządkowania i oczyszczenia z wszelkich odpadów typu: opakowania po olejach i smarach i innych środkach chemicznych, jak również opakowań po artykułach żywnościowych.

§ 8

Obowiązki Wykonawcy w zakresie technologii realizacji Przedmiotu Umowy

1. Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania Przedmiotu Umowy wykorzystując techniki oraz technologie gwarantujące minimalizację strat i zanieczyszczeń w środowisku naturalnym.
2. Wykonawca gwarantuje, że maszyny i inne urządzenia techniczne, wykorzystywane przez Wykonawcę do realizacji Przedmiotu Umowy będą:
  - 2.1. spełniać wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przez cały okres ich użytkowania;
  - 2.2. utrzymywane w stanie sprawności technicznej i czystości zapewniającej użytkowanie ich bez szkody dla bezpieczeństwa i zdrowia osób je eksploatujących oraz środowiska przyrodniczego, w którym realizowane są prace;
  - 2.3. posiadać aktualne atesty, świadectwa dopuszczenia do eksploatacji, itp. o ile są wymagane przez odpowiednie przepisy prawa.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za powierzenie obsługi maszyn i urządzeń technicznych osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.
4. Wykonawca zobowiązany jest umożliwić Przedstawicielowi Zamawiającego weryfikację wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 2 i 3.
5. Wykonawca zobowiązany jest do wyposażenia wszystkich maszyn, ciągników i urządzeń pracujących na powierzchniach leśnych w odpowiednie zestawy (sorbenty, maty sorpcyjne itp.) do pochłaniania rozlanego paliwa lub oleju oraz innych płynów technologicznych używanych w maszynach, ciągnikach, pilarkach i innych urządzeniach pracujących w lesie oraz użycia tych środków w sytuacjach wymagających zastosowania (awarie, naprawy, tankowania itp.) – w celu zapobieżenia skażeniu środowiska. Dopuszcza się posiadanie i używanie przez pilarzy kanistrów z bezpiecznymi końcówkami (dozownikami), uniemożliwiającymi rozlanie (przelanie) oleju i mieszanki paliwowej podczas tankowania pilarki (zastępczo za maty pochłaniające olej i paliwo).
6. Wykonawca będzie zobowiązany do stosowania oleju biodegradowalnego do smarowania układów tnących w eksploatowanych piłach łańcuchowych i głowicach tnących na terenie lasów. Przy pracach z wykorzystaniem pilarki, do smarowania prowadnic należy bezwzględnie stosować olej biodegradowalny o parametrze biodegradacji nie gorszym niż 60%. Wymagane jest określenie biodegradowalności zgodnie z metodyką badań opisaną w Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 440/2008 z dnia 30 maja 2008 r. metoda OECD 301 A-F ustalająca metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2016 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany będzie przedstawić faktury zakupowe oleju wraz z „Kartą charakterystyki preparatu niebezpiecznego” potwierdzające stopień biodegradowalności kupionego oleju.
7. Zamawiającemu służyć będzie prawo do weryfikacji olei używanych do smarowania układów tnących, a Wykonawca zobowiązany będzie udostępnić Zamawiającemu pobranie próbek oleju w ilości niezbędnej do przeprowadzenia badań jego parametrów. Koszty badań laboratoryjnych pokryje Wykonawca.
8. Wykonawca zobowiązany jest w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia dokonać oznakowania każdej pozycji zakazem wstępu zgodnym ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 6 stycznia 1998 r. w sprawie określenia wzoru znaku zakazu wstępu do lasu oraz zasad jego umieszczania (Dz. U.1998 nr 11

poz. 39), które będą umieszczone minimum 100 m od miejsca wykonywania prac oraz w szczególności do właściwego oznaczenia tablicami ostrzegawczymi powierzchni, na których wykonywane będą prace obejmujące pielęgnację drzew poprzez obcięcie martwych gałęzi. Zakup tablic leży po stronie Wykonawcy. Lokalizacja tablic przed rozpoczęciem prac wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie Leśniczym.

§ 9

Obowiązki Wykonawcy w zakresie personelu

1. Wykonawca jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo i przestrzeganie przepisów i uregulowań prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym stosowanych do prac z zakresu gospodarki leśnej oraz zasad i przepisów BHP i ppoż. na terenie wykonywanych prac.
  - 1.1. Zamawiający ustala wymagania minimalne w zakresie wyposażenia w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej dla pracowników wykonujących zadania gospodarcze bez używania pilarek:
    - 1.1.1. Buty ochronne ze stalowym noskiem chroniącym przed przygnieciem;
    - 1.1.2. Ubranie robocze, dobrze dopasowane w kolorze kontrastującym z otoczeniem (lub dodatkowa kamizelka odblaskowa);
    - 1.1.3. Rękawice ochronne;
    - 1.1.4. Hełm przeciwuderzeniowy w przypadku zagrożenia spadającymi gałęziami;
    - 1.1.5. Ochronniki słuchu jeżeli hałas na stanowisku pracy przekracza wartość 80 dB(A).
  - 1.2. Zamawiający ustala wymagania minimalne w zakresie wyposażenia w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej dla pracowników prowadzących prace chirurgii drzew (pielęgnacji) pilarkami spalinowymi:
    - 1.2.1. Buty ochronne dla pilarza ze stalowym noskiem chroniącym przed przygnieciem i wkładką przeciw przecięciową na stronie przedniej i na podbiciu;
    - 1.2.2. Spodnie z wkładką ochronną przeciw przecięciową lub nogawice z zabezpieczeniem przed okaleczeniem pilarką nakładane na spodnie robocze;
    - 1.2.3. Ubranie robocze, dobrze dopasowane w kolorze kontrastującym z otoczeniem (lub dodatkowa kamizelka odblaskowa);
    - 1.2.4. Rękawice ochronne (zalecane z zabezpieczeniem przeciw przecięciowym na wierzchniej stronie lewej rękawicy);
    - 1.2.5. Hełm ochronny przeciwuderzeniowy z osłoną ochronną (siatka) na oczy;
    - 1.2.6. Ochronniki słuchu;
  - 1.3. Obowiązkowym wyposażeniem dostępnym na powierzchni roboczej w lesie pozostaje odpowiednio zaopatrzona apteczka pierwszej pomocy. Opakowanie apteczki zawierającej wyłącznie elementy służące udzielaniu pierwszej pomocy, powinno być wyraźnie oznakowane, szczelne i odporne na czynniki atmosferyczne i mechaniczne. Pracownicy zatrudnieni na danej powierzchni roboczej powinni być poinformowani o lokalizacji apteczki i zaznajomieni z procedurami uzupełniania jej zawartości.
2. Wykonawca obowiązany jest zapewnić udział w wykonywaniu prac osób o odpowiednich kwalifikacjach i w odpowiedniej liczbie do zakresu prac objętych danym Zleceniem.
3. Wykonawca zobowiązuje się dopuścić do wykonywania poszczególnych prac osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami posiadają kwalifikacje do ich wykonania (np. odbyły odpowiednie szkolenia i ukończyły je z wynikiem pozytywnym, posiadają wymagane zaświadczenia kwalifikacyjne itp.). W przypadku stwierdzenia przez Przedstawiciela Zamawiającego wykonywania prac przez osoby, które nie powinny być dopuszczone do wykonywania tych prac z powodu braku odpowiednich kwalifikacji lub wymaganego prawem ich potwierdzenia, Przedstawiciel Zamawiającego jest uprawniony do wstrzymania wykonywania prac przez Wykonawcę lub żądania zaprzestania wykonywania tych prac przez taką osobę. Powyższe nie narusza uprawnień Zamawiającego, o których mowa w § 12 Umowy.

4. Wykonawca zobowiązany jest poinformować Personel Wykonawcy o zagrożeniach dla zdrowia i życia istniejących na terenie, na którym prace będą wykonywane, w szczególności o zagrożeniach, przed którymi chronić ich będą środki ochrony indywidualnej oraz przekazać informacje o tych środkach i zasadach ich stosowania, jak również o działaniach ochronnych i zapobiegawczych, jakie mogą zostać podjęte w celu wyeliminowania lub ograniczenia tych zagrożeń.
5. Wykonawca ma obowiązek wyznaczenia koordynatora zgodnie z przepisami prawa pracy (art. 208 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy). W przypadku braku koordynatora na powierzchni Przedstawiciel Zamawiającego jest uprawniony do wstrzymania prac. Wstrzymanie prac w tym przypadku nie uchybia odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu niedotrzymania terminu realizacji Zlecenia.

§ 10

Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. Wykonawca, zgodnie z oświadczeniem zawartym w Ofercie, przed zawarciem Umowy wniósł zabezpieczenie należytego wykonania Umowy, w wysokości 5% brutto Wartości Przedmiotu Umowy („Zabezpieczenie”) w formie pieniężnej.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy zabezpieczeniu zapłaty roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Przedmiotu Umowy.
3. Zabezpieczenie zostanie zwolnione przez Zamawiającego i przekazane Wykonawcy w ciągu 7 dni po wykonaniu Przedmiotu Umowy i uznaniu jej za należyście wykonaną. W przypadku niewykonania Zlecenia do upływu terminu, o którym mowa w § 3 ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest wnieść Zabezpieczenie na czas niezbędny do ukończenia i odebrania prac objętych Zleceniem.
4. Zamawiający jest upoważniony do zaspokojenia z Zabezpieczenia, jak również z innych kwot należnych Wykonawcy na podstawie Umowy, wszelkich należności służących Zamawiającemu w stosunku do Wykonawcy, w tym w szczególności kar umownych, kosztów Wykonania Zastępczego oraz odszkodowań należnych Zamawiającemu w związku z realizacją Umowy.

§ 11

Odbiory

1. Odbiór prac objętych danym Zleceniem będzie dokonywany w imieniu Zamawiającego przez właściwego terytorialnie Leśniczego, który sporządza „Protokół odbioru” i pracownika sprawdzającego protokół odbioru pod względem merytorycznym. Przedmiotem odbioru będą, w zależności od treści Zlecenia, wszystkie prace objęte danym Zleceniem.
2. Odbiór będzie obejmował obmiar ilości wykonanych prac oraz ocenę ich jakości.
3. Wykonawca zobowiązany jest zgłosić do Dyrekcji ŚPN zakończenie prac stanowiących przedmiot Zlecenia.
4. Leśniczy jest zobowiązany do zawarcia w każdym protokole odbioru prac dotyczących przeprowadzenia pielęgnacji drzew poprzez obcięcie konarów i gałęzi oraz skrócenia części strzały od strony szlaku turystycznego, ścieżki przyrodniczej, obiektu edukacyjnego, gruntów własności prywatnej, informacji o:
  - 4.1. przemieszczeniu usuniętych gałęzi poza szlak turystyczny, ścieżkę przyrodniczą, obiekt edukacyjny, grunty własności prywatnej,
  - 4.2. przypadkach uszkodzeń drzew i nawierzchni szlaku turystycznego bądź ścieżki przyrodniczej przez Wykonawcę podczas prowadzonych prac,
  - 4.3. innych przypadkach uszkodzeń,
  - 4.4. uprzątnięciu terenu po wykonaniu prac.
5. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 3 powinno zostać przekazane do dyrekcji ŚPN w formie pisemnej.
6. Jeżeli Wykonawca w terminie wynikającym ze Zlecenia nie zgłosi Zamawiającemu o zakończeniu prac stanowiących przedmiot Zlecenia, Zamawiający jest uprawniony wezwać Wykonawcę do natychmiastowego dokonania zgłoszenia, a w przypadku braku reakcji na takie wezwanie do dokonania odbioru w zakresie przez siebie określonym.

7. Odbiór zostanie wyznaczony przez Przedstawiciela Zamawiającego na termin nie późniejszy niż 5 dni roboczych od otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3. o czym Wykonawca zostanie powiadomiony. Wykonawca może wziąć udział w odbiorze. Brak obecności Przedstawiciela Wykonawcy nie uniemożliwia dokonania odbioru przez Zamawiającego.
8. Odbiorowi podlega przedmiot Zlecenia lub jego część wolna od wad lub usterek. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonaniu prac Zamawiający może odmówić odebrania prac wykonanych wadliwie. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń nawierzchni szlaku turystycznego, ścieżki przyrodniczej, Zamawiający może odmówić odebrania prac. Po upływie terminu wykonania Zlecenia, Zamawiający może:
  - 8.1. naliczyć Wykonawcy karę umowną zgodnie z § 12 Umowy;
  - 8.2. naliczyć Wykonawcy karę umowną zgodnie z § 12 Umowy i wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na wykonanie przedmiotu Zlecenia lub jego części w sposób wolny od wad lub usterek (w sytuacji gdy jest możliwe usunięcie nieprawidłowości) w tym wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na naprawienie uszkodzeń nawierzchni szlaku turystycznego bądź ścieżki przyrodniczej powstałych podczas wykonywania przedmiotu Zlecenia a po jego bezskutecznym upływie odstąpić od Umowy;
  - 8.3. zastępczo powierzyć wykonanie prac niewykonanych należycie w ramach Wykonania Zastępczego.
  - 8.4. zastępczo powierzyć wykonanie prac związanych z naprawą uszkodzeń szlaku turystycznego bądź ścieżki przyrodniczej w ramach Wykonania Zastępczego.
9. Protokół Odbioru Robót stanowi protokół zwrotu powierzchni, na których wykonywane były prace będące przedmiotem Zlecenia.
10. Odmowa odbioru prac wraz ze wskazaniem przyczyn, jak również wskazanie ewentualnych nieprawidłowości (wad) lub szkód wyrządzonych w toku wykonywania prac będzie następowała na piśmie.
11. Strony ustalają, iż wszelkie koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym, Zamawiający może potrącić z wynagrodzenia Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę. Jeżeli potrącenie z wynagrodzenia Wykonawcy kosztów poniesionych przez Zamawiającego w związku z Wykonaniem Zastępczym nie będzie możliwe, Zamawiający może koszty te zaspokoić z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

§ 12

Kary umowne

1. Zamawiający jest uprawniony do naliczenia, a Wykonawca obowiązany w takiej sytuacji do zapłaty, następujących kar umownych:
  - 1.1. za opóźnienie z tytułu okoliczności nie leżących po stronie Zamawiającego w realizacji prac na danej pozycji objętej Zleceniem w stosunku do terminu określonego w Zleceniu - w wysokości 0,5 % wartości prac brutto na danej pozycji objętej Zleceniem, w stosunku do których Wykonawca pozostaje w opóźnieniu, liczonej za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia;
  - 1.2. za każdy przypadek wykonania prac objętych Zleceniem w sposób sprzeczny z wymaganiami wynikającymi z Umowy lub Zlecenia, stwierdzony podczas odbiorów, w stosunku do którego nie jest możliwe usunięcie nieprawidłowości - w wysokości 50 % wartości brutto zleconych prac objętych zleceniem na którym stwierdzono nieprawidłowość;
  - 1.3. za każdy przypadek niezastosowania oleju biodegradowalnego przy realizacji prac wchodzących w skład Przedmiotu Umowy - w wysokości 2.000 zł;
  - 1.4. za każdy przypadek niezastosowania mat pochłaniających olej i paliwo w miejscu tankowania pilarek, chyba, że Wykonawca zamiast mat stosuje kanistry z bezpiecznymi końcówkami (dozownikami), uniemożliwiającymi rozlanie oleju i mieszanki paliwowej (przelanie) podczas tankowania pilarki- w wysokości 100 zł;
  - 1.5. za każdy przypadek braku zestawu do pochłaniania oleju, które znajdują się na wyposażeniu urządzeń mechanicznych (ciągników itd.)- w wysokości 200 zł.

- 1.6. za uszkodzenie drzew podczas zabiegu pielęgnacyjnego Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę w wysokości 50 zł za każdą sztukę. Przez uszkodzenie drzewa podczas zabiegu pielęgnacyjnego rozumie się odarcie kory do drewna o powierzchni większej niż 20 cm².

łączna, maksymalna wysokość kar umownych, z wszystkich tytułów wskazanych powyżej oraz z tytułu wskazanego w ust. 2 poniżej, których może dochodzić Zamawiający, wynosi 50% Wartości Przedmiotu Umowy, o której mowa w paragrafie 4 umowy – „Wysokość wynagrodzenia”.

2. W przypadku odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 20% Wartości Przedmiotu Umowy.
3. Zamawiającemu służy prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar umownych, do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, na zasadach ogólnych wynikających z Kodeksu Cywilnego.
4. Odstąpienie od Umowy nie wyłącza uprawnienia Zamawiającego do dochodzenia kar umownych należnych z tytułu wystąpienia okoliczności mających miejsce przed złożeniem oświadczenia o odstąpieniu od Umowy.
5. W razie zaistnienia szczególnych okoliczności Zamawiający, na wniosek Wykonawcy, może odstąpić od naliczania kary.
6. Strony mogą dochodzić odszkodowania z tytułów nieobjętych karami umownymi.

§ 13

Warunki płatności

1. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 4 ust. 1 płatne będzie po odbiorze całości przedmiotu Umowy na podstawie faktury.
2. Wynagrodzenie będzie płatne w terminie do 14 dni od doręczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury. Podstawą do wystawienia faktury przez Wykonawcę będą bezusterkowe protokoły odbioru robót wskazane w § 11 ust. 1.
3. Wynagrodzenie będzie płatne na rachunek bankowy Wykonawcy wskazany w fakturze. Za dzień dokonania płatności przyjmuje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
4. Wykonawca nie może bez uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności, przenieść na osobę trzecią jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy.

§ 14

Ubezpieczenia

1. Wykonawca, zgodnie z wymaganiami zawartymi w ogłoszeniu o zapytaniu ofertowym, posiada umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dotyczącej działalności objętej Przedmiotem Umowy („Ubezpieczenie OC”) na sumę ubezpieczenia nie mniejszą niż 100 000,00 zł.
2. Wykonawca zobowiązuje się do utrzymywania przez okres wykonywania Przedmiotu Umowy Ubezpieczenia OC na tę samą sumę ubezpieczenia lub wyższą. Polisę lub inny dokument potwierdzający kontynuację ubezpieczenia od dnia następnego po dniu ustania poprzedniej ochrony ubezpieczeniowej wraz z dowodem opłacenia składek na to ubezpieczenie Wykonawca będzie przedkładał Zamawiającemu nie później niż na 7 dni przed dniem wygaśnięcia poprzedniej umowy ubezpieczenia.
3. Jeżeli Wykonawca nie wykona obowiązku, o którym mowa w ust. 2, Zamawiający wedle swojego wyboru może:
  - 3.1. odstąpić od Umowy;
  - 3.2. ubezpieczyć Wykonawcę na jego koszt, przy czym koszty poniesione na ubezpieczenie Wykonawcy Zamawiający potrąci z wynagrodzenia, a gdyby potrącenie to nie było możliwe – zaspokoi się z Zabezpieczenia.

§ 15

Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiający ma prawo odstąpienia od Umowy w przypadkach:

- 1.1. gdy Wykonawca co najmniej dwukrotnie wyrządził Zamawiającemu szkodę na łączną kwotę nie mniejszą niż 1.000 zł;
  - 1.2. naliczenia Wykonawcy kar umownych na kwotę stanowiącą ponad 10 % Wartości Przedmiotu Umowy;
- oraz w innych przypadkach wskazanych w Umowie.
2. Zamawiający ma ponadto prawo odstąpić od Umowy w części, tj. w zakresie zobowiązań nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu, jeżeli Wykonawca narusza postanowienia Umowy dotyczące sposobu wykonania Przedmiotu Umowy. Oświadczenie o odstąpieniu powinno zostać poprzedzone wezwaniem drugiej Strony do należytego wykonywania Przedmiotu Umowy. Oświadczenie o odstąpieniu może być złożone w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o przyczynach stanowiących podstawę odstąpienia.
  3. Odstąpienie od Umowy może nastąpić w terminie 7 dni od chwili zaistnienia okoliczności dających podstawę do odstąpienia od Umowy.
  4. Odstąpienie od Umowy wywołuje skutek w stosunku do zobowiązań nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu. Po odstąpieniu od Umowy Zamawiający dokona inwentaryzacji prac wykonanych do dnia odstąpienia. Zamawiający jest zobowiązany do odebrania prac wykonanych zgodnie z Umową do dnia odstąpienia za zapłatą wynagrodzenia. Wynagrodzenie stanowić będzie iloczyn cen wskazanych w Ofercie za poszczególne prace oraz ilości wykonanych prac.
  5. W razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 3 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia z tytułu wykonania części Umowy.

§ 16

Zmiana Umowy

1. Zamawiający przewiduje możliwość zmian postanowień Umowy w stosunku do treści Oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności wymienionych poniżej, z uwzględnieniem podawanych warunków ich wprowadzenia:
  - 1.1. Zamawiający dopuszcza możliwość przedłużenia terminu realizacji Przedmiotu Umowy o okres odpowiadający okresowi trwania przeszkody uniemożliwiającej realizację Przedmiotu Umowy lub o okres niezbędny do wykonania Przedmiotu Umowy w wymiarze określonym przez Zamawiającego w § 1 ust. 3 Umowy, jeżeli w trakcie obowiązywania Umowy wystąpią okoliczności uniemożliwiające jej realizację zgodnie z warunkami opisanymi w Umowie, za które odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca ani Zamawiający, w szczególności z uwagi na warunki atmosferyczne tj. intensywne i długotrwałe opady deszczu lub śniegu, niskie temperatury, silny wiatr, oblodzenie. Przedłużenie terminu dopuszczalne jest tylko w odpowiedzi na wniosek Wykonawcy wskazujący dokładnie dni/okres dotknięty warunkami atmosferycznymi uniemożliwiającymi realizację Przedmiotu Umowy ze wskazaniem potwierdzeń dla wystąpienia tychże warunków.
  - 1.2. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w sposobie wykonywania Przedmiotu Umowy, w przypadku, gdy wystąpi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:
    - 1.2.1. konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań niż wskazane w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem Przedmiotu Umowy albo naruszałoby obowiązujące przepisy prawa;
    - 1.2.2. konieczność zrealizowania Przedmiotu Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań albo innymi środkami ze względu na zmiany obowiązującego prawa lub regulacji obowiązujących w Świętokrzyskim Parku Narodowym – zmiana nie skutkuje zwiększeniem wynagrodzenia Wykonawcy;
    - 1.2.3. pojawienie się nowszych technologii wykonania prac gwarantujących co najmniej ten sam standard wykonania Przedmiotu Umowy oraz niepowodujących większych

strat i zanieczyszczeń w środowisku naturalnym niż te, które mogą powstać przy wykonywaniu Przedmiotu Umowy w sposób pierwotnie nią opisany- zmiana nie skutkuje zwiększeniem wynagrodzenia Wykonawcy;

- 1.3. Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w zakresie sposobu organizacji spełnienia świadczenia, w tym przeprowadzania odbiorów, jeśli nie zmniejszy to standardu świadczenia usług i nie spowoduje zwiększenia kosztów dokonywania odbiorów, które obciążałyby Zamawiającego.
- 1.4. Dopuszcza się zmianę w zakresie treści dokumentów przedstawianych wzajemnie przez Strony w trakcie realizacji Umowy lub sposobu informowania o realizacji Umowy. Zmiana ta nie może spowodować braku informacji niezbędnych Zamawiającemu do prawidłowej realizacji Umowy.
- 1.5. Ponadto Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zmian w przypadku:

wystąpienia siły wyższej (przez siłę wyższą strony rozumieją wydarzenia lub okoliczności na którą nie miały wpływu której w przypadku jej wystąpienia nie można uniknąć lub przewyciężyć taką jak np.: wojna, terroryzm, klęski żywiołowe takie jak np.: wichura, trąba powietrzna, pożar) co uniemożliwia wykonanie Przedmiotu Umowy zgodnie ze szczegółowym opisem przedmiotu zamówienia;

W takim przypadku Wykonawca otrzyma wynagrodzenie za wykonaną część Umowy.

2. Wystąpienie którejkolwiek z okoliczności wskazanych w ust. 1 nie stanowi zobowiązania Stron do wprowadzenia zmiany.

§ 17

Porozumiewanie się Stron

1. Strony w sprawach dotyczących realizacji Przedmiotu Umowy porozumiewać się będą pisemnie, telefonicznie, pocztą elektroniczną lub faksem, chyba że Umowa stanowi inaczej. Za datę otrzymania dokumentów, Strony uznają dzień ich przekazania pocztą elektroniczną lub faksem.

2. Dane kontaktowe Stron:

Zamawiający: Świętokrzyski Park Narodowy z siedzibą w Bodzentynie

Adres: ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn,

Telefon: (41) 31 15 106

Fax: (41) 31 15 106 wew. 69

e-mail: dyrekcja@swietokrzyskipn.org.pl

Wykonawca:

Imię i Nazwisko _____

Adres: _____

Telefon: _____

e-mail: _____

3. Przedstawicielem Zamawiającego uprawnionym m.in. do przekazania Zlecenia i odbioru prac jest Leśniczy O.O. _____.

Imię i Nazwisko _____

Telefon: _____

Leśniczy O.O. _____.

Imię i Nazwisko _____

Telefon: _____

Leśniczy O.O. _____.

Imię i Nazwisko _____

Telefon: _____
Leśniczy O.O. _____
Imię i Nazwisko _____
Telefon: _____
Leśniczy O.O. _____
Imię i Nazwisko _____
Telefon: _____
Leśniczy O.O. _____
Imię i Nazwisko _____
Telefon: _____
Leśniczy O.O. _____
Imię i Nazwisko _____
Telefon: _____

4. W przypadku zmiany Przedstawiciela Zamawiającego, Zamawiający powiadomi o ustanowieniu nowego Przedstawiciela Zamawiającego. Powiadomienie nastąpi, wedle wyboru Zamawiającego, pisemnie, pocztą elektroniczną lub faxem.

5. Przedstawicielem Wykonawcy uprawnionym m.in. do potwierdzania przekazania Zlecenia, uczestnictwa w odbiorach prac jest _____.

Imię i Nazwisko _____
Telefon: _____
e-mail: _____

Przedstawiciel Wykonawcy będzie prowadzić nadzór nad realizacją prac w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz realizacji Przedmiotu Umowy zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia i przyjętą technologią.

6. Zmiana danych wskazanych powyżej w ust. 2, 3, 5 nie stanowi zmiany Umowy i wymaga jedynie pisemnego powiadomienia drugiej Strony.

§ 18

Rozstrzygnięcie sporów

1. Zamawiający i Wykonawca podejmą starania, aby rozstrzygnąć ewentualne spory wynikające z Umowy ugodowo poprzez bezpośrednie negocjacje.
2. Jeżeli po upływie 15 dni od daty powstania sporu Zamawiający i Wykonawca nie będą w stanie rozstrzygnąć sporu ugodowo, spór zostanie rozstrzygnięty przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

§ 19

Postanowienia dodatkowe

1. Koordynatorem sprawującym nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy w rozumieniu art. 208 par. 1.2 Kodeksu Pracy jest właściwy Leśniczy.
2. Do udzielania pierwszej pomocy powołany jest Pan inż. Leszek Sepioło. Miejsce wykonywania pracy: siedziba Dyrekcji ŚPN, ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn, telefon (41) 3115106 wew. 16 lub 690098003.
3. Do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników powołany jest Pan inż. Jarosław Iwan. Miejsce wykonywania pracy: siedziba Dyrekcji ŚPN, ul. Suchedniowska 4, 26-010 Bodzentyn, telefon (41) 3115106 wew. 27 lub 690033234.

§ 20

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową mają zastosowanie właściwe przepisy k.c. i innych właściwych aktów prawnych.
2. Umowę zawarto w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia Umowy wymagają dla swojej ważności zachowania formy, o której mowa w zdaniu poprzednim.
3. Umowa Zawiera ..... stron parafowanych.
4. Umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, dwa dla Zamawiającego i jeden dla Wykonawcy.
5. Następujące załączniki do umowy stanowią jej integralną część:
  - 5.1. Załącznik nr 1 – Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia;
  - 5.2. Załącznik nr 2 – Oferta (formularz ofertowy).

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

Pieczęć firmowa

Kierownik Jednostki